

Fra fremmede Tidsskrifter.

Zeitschrift für die gesamte Strafrechtswissenschaft.
Bind 39. Hfl. 1—3.

Werber fremdrager i 1. Hefte Manglerne ved Bødestraffens Ordning ogsaa i de tyske Straffelovsudkast, navnlig det vilkaarlige ved Bødebeløbenes Fastsættelse, de utilstrækkelige Maksima og det uheldige ved Afsoningen med Frihedsstraf af den ubetalte Bøde, hvorved en Forseelse, der af Loven kun er regnet for mere ubetydelig, faktisk belægges med en Straf, der er bestemt for grovere Overtrædelser, og hvorved paa den anden Side Respekten og Frygten for Frihedsstraffen i det hele svækkes. Han foreslaar Bøderne fastsat efter Indkomstkvote, saaledes at 1 Kvota er lig med $\frac{1}{300}$ af den paagældendes Aarsindkomst, beregnet efter 300 Arbejdsdage $\approx$ et Aar. For hver Landsdel skal særlig af Administrationen fastsættes det Beløb, der anses som nødvendigt Underholdsbidrag, og i den skyldiges Aarsindtægt fradrages ved Bødeudregningen saa mange Gange det nævnte Beløb, som svarer til det Antal Personer, han forsørger (derunder ham selv). Er f. Eks. i en Provins Underholdsbidraget sat til 500 Mark, vil en Mand, hvis Fortjeneste er 5.000 Mark aarlig, men som forsørger Hustru og 3 Børn, have en »Nettoindkomst« i den heromhandlede Forstand af 2.500 Mark, og hans Bødekvota være $\frac{2500}{300}$. Dommeren beskæftiger sig slet ikke med Undersøgelsen heraf, men fastsætter Bøden f. Eks. til 5 Indkomstkvotadele, Udfindelsen af det hertil svarende Beløb bliver saa de straffuldbyrdende Myndigheders Sag i Overensstemmelse med det udviklede. Derved opnaas en automatisk Lighed i Bødefastsættelsen, og derved bekæmpes

den Tendens hos Dommeren, der med sin egen lave Lønning for Øje anser et Beløb paa 10—20.000 Mark for en Formue, til overfor Personer med meget store Indkomster at holde Bøden indenfor Grænser, der gør Straffen altfor lidt følelig for den paagældende: Manden med Millionindkomsterne, der udreder en saadan Bøde »af sin Portokasse«! For deres Vedkommende, der ikke har særlige Indkomster, men som Hustruer eller Børn underholdes af den erhvervende Mand, anser Forf. det i og for sig for ubetænkeligt at lægge Bødeansvaret for deres Forseelser over paa Familieoverhovedet, der jo ogsaa nu faktisk i Reglen udreder slige Bøder, og som hyppig — i hvert Fald for Børnenes Vedkommende — har det egentlige Ansvar for Forseelsen ved mangelfuld Opdragelse eller svigtende Tilsyn. Finder man denne Ordning betænkelig, kan man gaa den Vej at fastsætte, hvor stor en Procentdel af Forsørgerens Indkomst de enkelte Familienmedlemmer faktisk beslaglægger, og lægge det herved udkommende Beløb til Grund for deres Bødekvote. Naar en Bøde er idømt efter disse Regler, bliver den at søge inddrevet paa samme Maade som offentlige Skatter og Afgifter, eventuelt ved ratevis Indeholdelse i Gage eller Arbejdsløn. Er der ingen Basis for Inddrivelse, idet den dømte overhovedet ikke har Indkomster eller opgiver sin indkomstgivende Virksomhed for at hindre Fuldbyrðelsen eller overhovedet er en arbejdssky Person, maa dog ikke som Erstatning en Frihedsstraf indtræde. De subsidiære Frihedsstraffe skal ganske bortfalde og skal erstattes med tvungen Aftjening af Bøden ved Arbejde for det offentlige. Der anvises den domfældte, hvor han skal give Møde for at afvikle Bøden ved at yde et til dens Kvototal svarende Antal Arbejdsdage til en af Forvaltningen fastsat Dagløn, hvoraf han selv faar udbetalt saa meget, som efter de fastsatte Regler anses nødvendigt til hans og hans Families Underhold, medens Overskudet tilfalder Statskassen; han er vedblivende en fri Mand, der ernærer sig og sine, men maa daglig møde paa det anviste Arbejdssted og udføre de ham paalagte Arbejdstimer. Først, hvis dette ikke gøres, hvis den domfældte ikke giver Møde eller umuliggør Arbejdets Udførelse ved Opsætsighed, Vrangvilje eller lignende Forhold, bliver der Spørgsmaal om en Frihedsstraf. Men denne har da intet med Bøden at gøre, er ingen Erstatning for denne, men idømmes for en speciel Forseelse: for-

sættelig Hindring af en Bødestrafs Fuldbgyrdelse, der belægges med en speciel Straf og mulig rettest bør optages i Straffelovens specielle Del. Ved denne Ordning vil det undgaas, at den fattige, fordi han er fattig, faar en Frihedsstraf, hvor han kun har fortjent Bøde, idet Forholdet bliver det, at kun den arbejdssky eller den, der af ond Vilje nægter at arbejde, for dette særlige Forhold paa drager sig en yderligere Straf.

Som bekendt anvendes i Tyskland en Tids Ophold i Arbejdshus som en Slags Sikkerhedsforanstaltning bl. a. overfor Betlere og Løsgængere, nemlig som »Nachhaft« efter Udstaaelsen af Fængselsstraffen. Det synes, som om Arbejdshuset ikke har haft Succes paa dette Omraade. *v. Lilienthal* gør i en kort Opsats Rede for, hvorledes man i Bielefeld har søgt at finde et mere effektivt associerende Middel end Arbejdshusopholdet ved at skaffe de omhandlede arbejdssky Personer anbragt i Arbejderkolonier og til dette Øjemed har indført en Samvirken mellem Domstol og Politi paa den ene Side, Fængselsforening og Arbejderkoloni paa den anden. Naar en Betler eller Løsgænger føres for Retten, tilsiges en Repræsentant for Fængselsforeningen til at overvære Forhandlingen og lære Arrestanten og hans Akter at kende. Findes Tilfældet at egne sig for Kolonianbringelse, lyder Dommen vel paa, at den dømte efter Strafudstaaelsen skal afgives til Politiet for at sættes i Arbejdshus, men der forelægges ham samtidig Valget mellem dette og mellem godvillig at tage Ophold i en Arbejderkoloni saaledes, at han, hvis han vælger dette sidste, faar Udsættelse med Arbejdshusopholdet og fritages for dette, hvis han opfører sig godt i Kolonien og ikke uden Tilladelse af dennes Ledelse og Politimyndighederne forlader den i de første 2 Aar; overtræder han disse Betingelser, vil han blive eftersøgt og indsat i Arbejdshuset. Afgiver den dømte en skriftlig Erklæring om, at han vælger Kolonien, er Politimyndighederne indforstaaet med, at Repræsentanten for Fængselsforeningen uden yderligere Forhandling ledsager ham til Arbejderkolonien. Det preussiske Indenrigsministerium har i et »Erlaas« af Novbr. 1916 anbefalet denne i Bielefeld indførte Praksis til Efterlignelse andetsteds, særlig naar det drejer sig om Personer, der

nærmest maa anses som store Børn, hvis Fortid og Forhold gør det antageligt, at de bedst vil værnes mod helt at forkomme ved at faa Ophold i en saadan Koloni; det ønskes udtrykkelig tilkendegivet i Dommene, om det i det enkelte Tilfælde drejer sig om viljessvage og holdningsløse Mennesker, for at det kan skønnes, at ogsaa Retten har opfattet den paagældende som et »stort Barn«, og det tilføjes, at en lang Strafliste iøvrigt mere taler for end mod, at dette er Tilfældet. Koloniledelserne er anmodet om under den paagældendes Ophold i Kolonien at samle Materiale til Afgørelse af, om han paa Grund af lavt aandeligt Standpunkt ikke kan varetage sine Anliggender selv fremtidig, i hvilket Fald Umyndiggørelse bør iværksættes gennem Statsadvokaturen. — Ogsaa med Hensyn til prostituerede og i det hele sædelig truede Kvinder søger man i Bielefeld gennem Samvirken med et frivilligt organiseret Udvalg til Bekæmpelse af den offentlige Usædelighed at undgaa Anbringelse i Arbejdshus eller dog udsætte den paa Betingelse af, at den paagældende frivillig giver sig under et Beskyttelsestilsyn eller tager Ophold i en Koloni.

I 2. Hefte udtaler *Krönig* sine Betænkeligheder overfor Fingeraftrykkets Beviskraft som eneste Indicium, særlig i den tilspidsede Form, at der foreligger et med den sigtedes identificeret Fingeraftryk af kun en enkelt Finger, og at der intel yderligere Indicium er forhaanden mod den paagældende. Som bekendt er der i Tyskland og Ungarn afsagt henholdsvis Dødsdom og Dom til livsvarigt Straf-arbejde paa Fingeraftryk som eneste Indicium. *Krönig* frygter for, at man overvurderer dette Bevismiddels Værdi, idet han dels peger paa de Fejlkilder, som kan foreligge ved Optagelsen af Aftrykket af en Persons Fingre: Forveksling, Forskelligheder i Fremgangsmaadens Teknik, dels nævner Muligheden af kunstig tilvejebragte og paa Gerningsstedet anbragte falske Fingeraftryk, dels endelig nærer Tvivl om selve Methodens Grundprincip: Beføjelsen til praktisk at gaa ud fra, at ikke to Menneskers Fingeraftryk er ens. I sidstnævnte Henseende citerer han Udtalelser fra anden Side om, at der i de tyske Centraler er samlet c. 6 Millioner Aftryk af enkelte Fingre, og at der blandt disse endnu aldrig er fundet to, som var ens, men

dog hidrørte fra forskellige Personer, saa at Fingeraftryk-
kets Beviskraft støttes paa et Iagttagelsesmateriale af mange
Millioner undersøgte Enkelttilfælde. Forf. spørger her-
overfor, om det virkelig er Meningen at paastaa, at hvert
enkelt af disse Aftryk er sagkyndig sammenlignet med de
5.999.999 øvrige og desuden med de udenlandske Samlin-
ger, der anslaaes til 6—10 Millioner Aftryk. Selv om dette
maatte kunne besvares bekræftende, advarer Forf. mod at
lade sig imponere af Milliontallet, da dette jo maa ses i
Relation til Antallet af alle i Verden forekommende menne-
skelige Fingres Aftryk. Anslaaes den hele Verdens samlede
Mennesketal til 1600 Millioner, hvorat jo hver især har
10 Fingre, bliver Proportionen jo dog saaledes, at kun 6
Fingeraftryk af 16000, hvis vi holder os til de tyske Aftryk,
eller indtil 16 af 16.000, hvis vi tager de udenlandske
Samlinger med, er undersøgt og fundet forskellige, og at vi
deraf slutter os til, at ogsaa Resten maa være forskellige.
Forf. indrømmer naturligvis, at den Omstændighed, at det
faktisk ikke drejer sig om 6—16 af 16.000, men om 6—16
Millioner af 16.000 Millioner, gør Slutningen en Del mere
underbygget; men alligevel finder han ikke det inddragne Un-
dersøgelsesmateriale omfattende nok til, at man uden videre
kan se bort fra den Mulighed, at et og samme Fingeraftryk
kan forekomme hos flere Mennesker, om end sjældent, saa
dog f. Eks. 100 eller 1000 Gange hele Verden over. Hvem
siger os, at Naturen driver sine Variationer til Mulighedens
yderste Grænse, og desuden vil vel paa et saa lille Felt
som Huden af en Fingerspids denne yderste Grænse ikke
ligge uendelig fjærnt. Naar *Balthazard* har beregnet Sand-
synligheden for, at der hos to Mennesker kan forekomme
ganske det samme Fingeraftryk, til en Brøk med en Tæl-
ler 1 og Nævner 1 med 60 Nuller efter, viser dette jo alt-
saa, at en saadan Mulighed er tilstede. Men dernæst sy-
nes dennes Beregning at hvile paa et usikkert Grundlag,
idet han efter at have konstateret, at maa for at finde 2
overensstemmende Punkter i 2 Aftryk maatte undersøge
16 Personer, for at finde 3 behøvede 64 og for at finde
4 maatte sammenligne 256 Personer, ved en Sandsynlig-
hedsberegning paa dette Grundlag kom til, at 17 overens-
stemmende Punkter kun naaedes ved en Gennemgang af
17 Milliarder Personer. Men dette er jo ikke Empirik,
men derimod Konstruktion og Slutninger, hvilende paa et
saa beskedent faktisk Grundlag som Undersøgelse af kun

256 Mennesker. Derfor kan Forf. ikke lade sig imponere af Nævneren med de mange Nuller. Da der nu ikke paa Forhaand er nogen Grund til at tro, at de Personer, der herefter kan udvise ensartet Fingeraftryk, skal leve fordelt over hele Verden, men lige saa vel kan tænkes at opholde sig i hinandens Nærhed, anser Forf. Muligheden af Justitsmord som Følge af en Aftrykket tillagt ubetinget Beviskraft for eksisterende, særlig hvis man — som foreslaaet — skrider til at tage Fingeraftryk af alle ved Udskrivelsen af Skolen, saa at ikke en Gang det Støttepunkt behøver at foreligge, at den identificerede i hvert Fald er en tidligere straffet Person, siden hans Fingeraftryk haves i Registrene. Endelig betoner Forf., at da der efter de fornævnte Beregninger sandsynligvis blandt 17 Millioner Mennesker findes 2, hvis Fingeraftryk er overensstemmende i 12 Punkter, maa der i alt Fald til Identitetserklæring kræves Eftervisning af mindst 17—20 identiske Punkter, og samtidig maa Ekspertene udtrykkelig spørges, om der mellem de to Aftryk ikke er konstateret positive indbyrdes Afvigelser paa et eneste Punkt, da i saa Fald Identiteten ubetinget maa nægtes, selv om der er paavist nok saa mange andre Punkter, hvor der er Overensstemmelse.

Schneickert har straks i samme Hefte Ordet for at imødegaa Krönigs Angreb paa Tilliden til Fingeraftrykkets absolutte Bevisværdi. Han paapeger først, at den matematiske Vished jo overhovedet ikke opnaas ved noget Indicium: Naar den sigtedes Værktøj til Indbrud paa 5 Punkter nøjagtig passer til et Skaarspor paa Gerningsstedet, er den Mulighed jo ikke udelukket, at en anden kan have et Værktøj med tilsvarende Ejendommeligheder; skulde man af den Grund være bange for et Indiciebevis, maatte man, da Vidneudsagnets absolutte Rigtighed jo ogsaa er underkendt i Nutiden, ende med »Gudsdomme« som de gamle Dages Jernbyrd, naar ikke Tilstaaelse forelaa. Krönigs Betragtninger er overhovedet rent theoretiske, medens det, som det kommer an paa, er de praktiske Erfaringer: den hidtil aldrig paaviste Identitet mellem to Menneskers Fingeraftryk og den Kendsgerning, at det endnu aldrig, hvor Fingeraftrykket har været anvendt som Bevismiddel, er konstateret, at der er begaaet en error in persona. Det drejer sig her om en Naturlov, der som andre tilsvarende Love er fastslaaet gennem Summen af en Række Enkeltiagttagelser; Faldhastigheden og Tyngdeloven

blev fastslaaet ved en Række Jagttagelser, og vi stoler paa dem, skønt de ikke er paavist paa ethvert Sted i Verden og under alle tænkelige Forhold; det samme maa gælde om Fingeraftrykkenes Forskellighed i Kraft af det righoldige Materiale, der er undersøgt med ensartet Resultat. Begynder Urets Pendul en Dag at svinge om sin vertikale Akse, maa vi revidere vor Opfattelse af den herhen hørende Naturlov; paa samme Maade maa vi slippe Tilstanden til Fingeraftrykkenes Forskellighed, naar der paavises ens Aftryk af to Menneskers Fingre, — men heller ikke før. At der ved Forveksling, ved Ufuldkommenhed eller Forskellighed i Methoden ved Optagelsen kan ske Fejl og forvoldes Fejltagelser, vedrører ikke Principet og kan ikke anføres mod dettes Rigtighed; det er Teknikkens Sag at undgaa Fejlkilder af den Art, og denne Opgave kan løses. Kunstig eftergjorte Fingeraftryk vil sikkert altid af de sagkyndige kunne skelnes fra ægte. Hovedspørgsmaalet er, hvad der skal kræves for at fastslaa Identiteten: allerede i Oldtiden vidste man, at der kunde identificeres ved Aftryk af en enkelt Finger; i Orienten forsynedes den rejsendes Pas med et Aftryk af hans Pegefinger; men ogsaa en Del af et Aftryk af en enkelt Finger kan efter Omstændighederne være tilstrækkeligt. Der kan ikke opstilles en almenyldig Norm for, hvor stort et Antal identiske Punkter der mindst skal paavises, undertiden kan et ringere Antal være nok, nemlig naar de forhaandenværende Kende-tegn ogsaa allerede efter deres Form er afgørende, idet der mellem Papillarlinjernes Konstruktioner er Former, der forekommer sjældnere. Bemærkningen om, at et eneste Afvigelsespunkt udelukker Identitet, selv om der er nok saa mange identiske Punkter, er af rent theoretisk Karakter: er der en betydelig Række Overensstemmelser, er det ikke blot usandsynligt, men — som hidtil uset — praktisk udelukket, at der paa et Punkt skulde være afvigende Kende-tegn; thi Erfaringen har vist, at er et Punkt forskelligt, saa er alle Punkter det, et Fingeraftryk er enten helt identisk eller slet ikke identisk med et andet, Mellemting gives ikke. Noget andet er, at et eller flere Punkter kan mangle i det Aftryk, som skal identificeres, eller være uklare eller ubestemmelige, hvilket dog ikke forhindrer Identifikation paa Grundlag af Overensstemmelse i de øvrige. Sagen er jo nemlig den, at hvert Fingeraftryk for sig danner et bestemt Billede, bestemt ikke blot

ved visse generelle Formationer i Papillarlinjerne — »Gaffler«, »Øer«, Linjer med en eller to Ender, Kurve- og Spiraldannelser, Porer og Ar — men dernæst ved disse enkelte Deles indbyrdes Beliggenhed i det samlede Billede. Ved Identifikationen nøjes man ikke med at paavise ensartede Enkeltheder som de nævnte i begge Aftryk, men konstaterer Enkeltpunkternes ensartede Beliggenhed til og Afstand (∅: Antal mellemliggende Linjer) fra hinanden. Netop dette sidste skaber den sikreste Overbevisning om Identitet, idet det viser sig, at der meget hyppig lader sig paavise over 100 Enkeltmomenter i et Fingeraftryk og saaledes foreligger et stort Materiale til Sammenligning med andre Aftryk.

O. Haack.

Schweizerische Zeitschrift für Strafrecht. Aargang
XXX. Hft. 4.

Thormann fremstiller Ordningen og Resultaterne af det Tilsyn, som i Kanton Bern anvendes overfor betingelsesvis domte eller benaadede. Siden November 1907 er der Adgang til betinget Domfældelse med en obligatorisk Prøvetid af fra 2—5 Aar og fakultativ Adgang for Domstolene til yderligere at sætte den domfældte under »Beskyttelsestilsyn«. Fra 1. April 1911 indførtes betinget Løsladelse af Straffanger efter Forløbet af mindst $\frac{2}{3}$ af Straffetiden, dog kortest 1 Aar — for Tilbagefaldsforbrydere mindst 2 Aar — for Livsfanger 20 Aar, og iøvrigt under visse nærmere betegnede Forudsætninger, bl. a. god Opførsel i Anstalten og Erstatning af den ved Forbrydelsen tilføjede Skade, for saa vidt den domtes Midler har rakt dertil; Prøvetiden er i Reglen lig med den resterende Straffetid, dog mindst 1 og højst 3 Aar, for Livsfanger mindst 5 Aar; Tilsyn under Prøvetiden er her obligatorisk, og der kan gives den betinget løsladte Paalæg om Afhold fra spirituøse Drikke og om Ophold paa et bestemt Sted. Endelig er der Adgang til betingelsesvis Løsladelse af Personer, der administrativt bestemmes hensat i Arbejdshus, og til betingelsesvis Opsættelse af saadan Anbringelse; herfra bortses i det følgende. Den i 1911 stedfundne Ordning af dette Tilsyn, der saaledes er foreskrevet dels som fakul-

tativt, dels som obligatorisk, er truffet med det Formaal for Øje at undgaa en bureaukratisk Indretning med formelle og rutinemæssige Ekspeditioner, men dog opretholde en fast og samlet Form. Det direkte Tilsyn med de enkelte føres af frivillig tiltrædende Privatpersoner, »Patroner«, der paatager sig at staa i vedvarende personligt Samkvem med »Myndlingen« og øve baade Forsorg og Tilsyn og afgive regelmæssige Indberetninger mindst hvert Kvartal, for de betinget løsladtes Vedkommende til den paagældende Strafanstalts Direktion, for de betinget domfældtes Vedkommende til en særlig Embedsmand, »der Schutzaufsichtsbeamte«. Kvinder vælges gerne som Tilsynsværger for Kvinder, hvorimod man helst undgaar nære Slægtninge af den paagældende af Frygt for, at saadanne ikke vil være tilbøjelige til at give Indberetning om Forhold, der vil medføre Tilbagetagelse af Friheden, saa vel som Arbejdsgiveren, da man frygter Konflikt mellem dennes egen Interesse som saadan og Forsorgspligten som Patron. I Aarene 1911—16 har over 300 Mænd og Kvinder af alle Samfundsstillinger frivillig overtaget saadanne Patronater; man søger at undgaa, at en Patron samtidig har flere »Myndlinge«, men ser med Glæde ofte, at en tilsynsførende, naar Hvervet er endt ved Prøvetidens Udløb, overtager et andet tilsvarende Hverv. Patronerne faar udleveret en trykt Vejledning for deres Virksomhed med Anvisning til Udfærdigelse af Indberetningerne. Arbejdsgiveren skal sættes i Kundskab om, at den paagældende staar under et saadant Tilsyn, medens dette søges skjult for Medarbejdere, Naboer osv. — Midtpunktet for Tilsynsarbejdet er Indehaveren af det i 1911 oprettede »Embede for Beskyttelses-tilsyn« (Amt für Schutzaufsicht). Han forbereder Udnævnelsen af Patroner og Fremskaffelsen af Arbejdssted og Underhold, modtager Beretningerne om de betinget domfældtes Forhold og er Central for hele Institutionen. For de fra Strafanstalt betingelsesvis løsladte gaar Forberedelserne deres rolige Gang til det forud bestemte Tidspunkt for Løsladelsen: Fremskaffelse af Opholdssted, Arbejde og Patron kan være i Orden, naar Dagen indtræder; er dette undtagelsesvis ikke Tilfældet, sørges der for midlertidig Anbringelse i et Asyl eller Arbejderhjem for at værne den løsladte mod Fristelserne i Bylivet. Vanskelighederne er større, naar det drejer sig om de betinget domfældte, hvor Embedsmanden først faar Underretning om Opgaven, naar

Dommen er afsagt, undertiden ret længe derefter, og hvor den paagældende hyppigst er paa fri Fod og ofte søger at unddrage sig Tilsynet. Her vil et nærmere Samarbejde mellem Retterne og Tilsynsembedsmanden være paakrævet. Denne Embedsmand holder sig under hele Prøvetiden i Kontakt med Myndlinge og Patroner for i givet Fald at kunne yde Hjælp eller gribe ind. Følgende Tal giver et Begreb om Embedets Funktioner:

Under Tilsyn blev stillet:	1911	1912	1913	1914	1915	1916	Ialt
1) som betingelsesvis løsladte fra Strafanstalter	14	17	17	11	8	8	75
2) som betingelsesvis dømte	21	25	33	34	38	49	200

(hertil kommer de ovenfor nævnte Personer, der skulde hensættes eller har været hensat i Arbejdshus, hvilke i Perioden androg ialt 36.)

Der blev i den omtalte Aarrække skaffet ialt 592 Pladser, 898 Personer (mest definitivt løsladte) blev delagtige i Forsorg uden at være under egentligt Tilsyn, idet Embedsmyndigheden for disses Vedkommende støtter den private Forsorg for Personer, der har udstaaet Straf. — Udgifterne til Understøttelse til de under egentligt Tilsyn stillede er smaa, andrager gennemsnitlig c. 33 fr. pro persona, idet man netop tilstræber kun at hjælpe til Selyhjælp og ved moralsk Støtte. Med Tilfredshed konstateres, at allerede i 1915 og 1916 er enkelte større Laan, der var ydet tilsynsundergivne, bleven tilbagebetalt. — Ved Siden af denne særlige Embedsmand fungerer altsaa Strafanstaltsdirektionerne som Overinstanser for Tilsynet, nemlig med Hensyn til de betinget løsladte; ligesom det er Direktionen, der udtaler sig om Benaadningsandragendet, er det ogsaa den, der under Prøvetiden fører Tilsynet, men med Støtte af Embedsmanden og Patronerne; den modtager Indberetningerne og kan gøre Indstilling til Politidirektionen om, at den løsladte skal genindsættes til hel eller delvis Udstaaelse af den resterende Straf. — Som øverste Instans fungerer en »Schutzaufsichtskommission«, bestaaende af fra 3 til 5 Medlemmer af Kantonens Strafanstalts- og Fængselskommission: den har at drage Hovedlinjerne for Udøvelsen af Tilsynet og give de fornødne Instrukser til Embedsmanden, der fungerer som dens Sekretær og i Kommissionens Møder, der holdes 10 à 12 Gange aarlig, aflægger Beretning om Arbejdets Gang; endvidere udnævner den efter Embedsmandens Indstilling Patroner og gør Ind-

stilling til »Staatsanwaltschaft« om Tilbagekaldelse af den betingelsesvis tilstaaede Strafudsættelse, hvorhos den tager Bestemmelse om Ydelsen af større Laan og Understøttelser og godkender de mindre Udgifter, som Embedsmanden afholder.

Med Hensyn til Resultaterne af dette embedsmæssig organiserede Tilsyn ses det for de betinget løsladtes Vedkommende, at af de 75 i Perioden saaledes løsladte, der næsten alle var voksne Mænd, og hvoraf 80 % kom fra Tugthus, 20 % fra Korrektionshusstraf, var der ved Periodens Udgang 17 tilbage, medens de 58 Tilfælde var endelig afgjorte. I 8 — 9: $10\frac{2}{3}$ % — af Tilfældene var der anordnet Tilbageførelse til Strafanstalten, i 6 Tilfælde paa Grund af Begaaelse af en strafbar Handling, i 2 paa Grund af Unddragelse ved Flugt fra Tilsynet faa Uger efter Løsladelsen; 3 Tilbagefald skete i det første Prøveaar, 3 i det andet. Resultatet betegnes som tilfredsstillende, hvorved dog bemærkes, at der er faret lemfældig frem med Hensyn til Indskriden overfor de givne Paalæg, f. Eks. om Afhold fra Spiritus. Prøvetiden var kun i 7 Tilfælde længere end 2 Aar, men var gennemsnitlig længere end den resterende Straffetid. Har en løsladt Fange, der under sit Ophold i Anstalten har vænnet sig til nogen Disciplin, klaret sig virkelig godt gennem en 3-aarig Prøvetid, tør man betragte ham som genindlevet i normale borgerlige Forhold. — Betydelig ugunstigere stiller Forholdene sig med Hensyn til de betingelsesvis dømfældte. Herved bemærkes først, at Domstolene i ringe Grad har benyttet Adgangen til at gøre den betingede Strafudstaaelse afhængig af det heromhandlede Tilsyn, nemlig i kun gennemsnitlig knap 5 % af de i Perioden saaledes dømte, hovedsagelig de sværeste Tilfælde, hvor man i og for sig har været betænkelig ved at give betinget Dom; dette i Forbindelse med de ovenfor omtalte Vanskeligheder ved at faa Tilsynet i Gang og med den Omstændighed, at det her ikke drejer sig om Individuer, der forud er disciplinerede, forklarer, at man fra Tilsynssynspunktet maa betegne 45 Tilfælde eller ialt $22\frac{1}{2}$ % som utilfredsstillende, idet enten Strafudsættelsen er tilbagekaldt, eller de paagældende er undvegne, forinden Tilsynet blev effektivt, eller medens det bestod. Af de 25 egentlige Tilbagefald skete det største Antal i det første Prøveaar, kun 1 Tilfælde fandt Sted efter det andets Udløb. Forf. betonar med Rette det urime-

lige i at fastsætte en altfor lang Prøvetid, naar den idømte Straf er ringe, idet Udsigten til, at Frygten for dennes Udstaaelse skal kunne holde den domfældte lydige og efterrettelig under et Tilsyn, som dog altid føles trykkende, gennem mange Aar, ikke er stor; derfor bør en Prøvetid med Tilsyn paa 4—5 Aar kun paalægges, naar det drejer sig om en længere Korrektionshusstraf, eller naar Tilsynets Opgave i Virkeligheden er at vaage over en umyndigs videre Opdragelse.

Disse i Kanton Bern gjorte Erfaringer kan formentlig paaregne Interesse i Danmark, hvor Professor *Torps* Udkast til Straffelov i Modsætning til den gældende midlertidige Straffelov af 1/4 1911 og Straffelovskommissionens Udkast normalt vil gøre det til et Vilkaar for Idømmelse af betinget Straffedom, at den dømte i Prøvetiden sættes under Tilsyn, og foreskriver, at Forsøg fra hans Side paa at unddrage sig Tilsynet kan medføre Retskendelse om, at Straffen skal fuldbyrdes.

O. Haack.